

NEW MEDIA ART II

AVANTGARDNÍ

EXPERIMENTÁLNÍ FILM

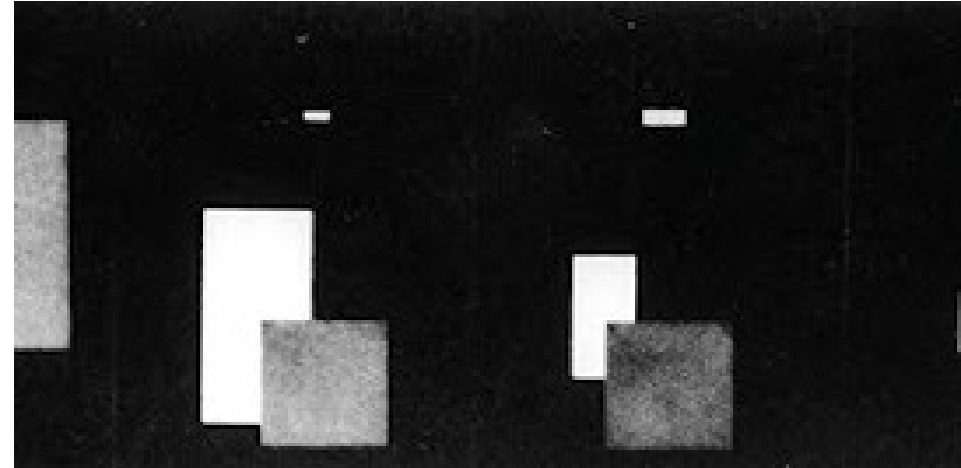
AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

Populární vs. ne-populární umění . Příklady filmové tvorby

Georg Méliès: *Le Voyage dans la Lune* (1909) (první sci-fi film)

Ray C. Smallwood: *Camille* (1921), v hlavních rolích Alla Nazimova a Rudolph Valentino (Hollywood)

Hans Richter: *Rhythm 21* (1921) (avantgardní, abstraktní film)

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

Charakteristické rysy moderního umění – ne-populárního/nelidského umění / umění pro umění

Dehumanizace umění

(Zobrazování/zaznamenávání reality bez citového zainteresování. Např. popisování filmu jako sledu záběrů vs. jeho popis skrze obsah, příběh.)

Vyhýbání se živým tvarům

(Od zobrazování věcí k zobrazování myšlenek, konceptů.)

Umělecké dílo není ničím jiným než uměleckým dílem.

Chápání umění jako hry (a nic víc) – hry o sobě.

Ironie (odstup od zobrazovaného) jako podstata moderního umění.

Odmítání jakékoli falše či zmírňování

ORTEGA Y GASSET, José: *Dehumanizace umění* (1925).

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

- **Film pro film** (umění pro umění): Zkoumá **vlastnosti média/filmu o sobě**.
- **Čistý, abstraktní absolutní film** : Snaží se je **očistit od vlivu divadla, literatury** aj.
- **Malba médiem času** : Vizuálně má **blízko k výtvarnému umění** (imaginace jako společný jmenovatel filmařů a výtvarných umělců) **a k hudbě** (ve smyslu kompozičního principu protikladnému literárnímu narativu).
- [Víc...](#)

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

- Spojuje v sobě tři hlavní estetické tendence 20. století:
  - Surrealismus
  - Konstruktivismus
  - Konceptualismus

„Avantgardní film 20. let 20. století je směsí ikonografické subverze a abstrakce, formální geometrie a tělesného eroticismu – to vše propojené společným imenovatelem, kterým je snaha zbavit dílo autorského subjektu, ve smyslu organizačního principu, či funkce vypravěče, a tím je zbavit také povinnosti dávat smysl v tradičním smyslu slova.“ [Víc...](#)

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

- Spojuje v sobě tři hlavní estetické tendence 20. století:
  - Surrealismus

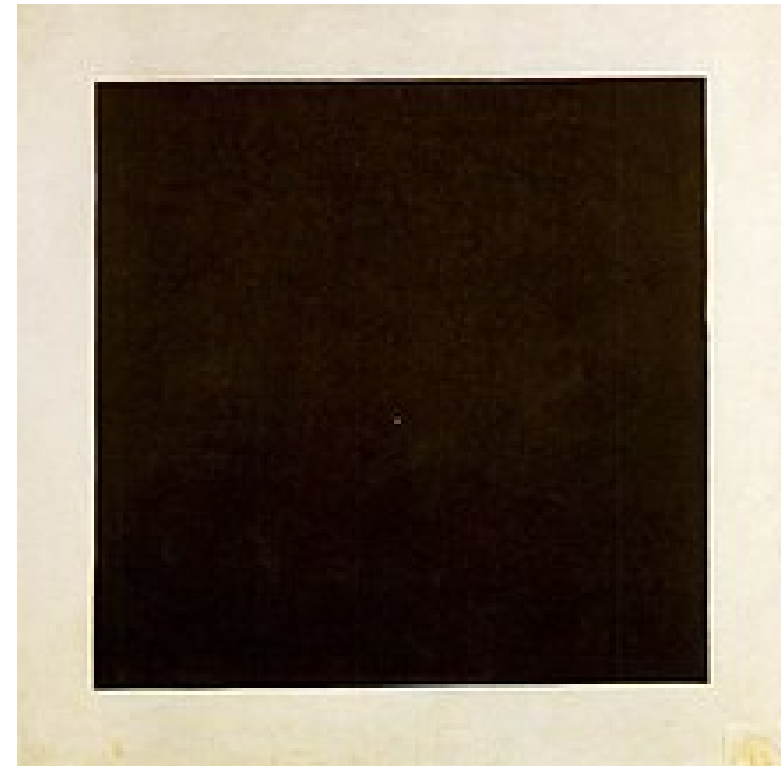

S. Dalí: *Persistence paměti*, 1931

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

- Spojuje v sobě tři hlavní estetické tendence 20. století:
- **Konstruktivismus**
- **Geometrická abstrakce**

V. Tatlin: *Věž třetí internacionály*, 1919.
K. Malevič: *Černý čtverec*, 1915.

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

- Spojuje v sobě tři hlavní estetické tendence 20. století:
  - **Konceptualismus**

M. Duchamp: *Fontána*, 1915.

J. Kosuth: *Jedna a tři židle*, 1961.

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

Manifesty experimentálního filmu

RUTTMANN, Walter: *Malba médiem času* (kol. 1919). Online, s. 35 a dál:

https://monoskop.org/images/7/74/Manifesty_pohybliveho_obrazu_barevna_hudba_2010.pdf

RICHTER, Hans: *Špatně trénovaná duše* (1939). Online, s. 39 a dál:

https://monoskop.org/images/7/74/Manifesty_pohybliveho_obrazu_barevna_hudba_2010.pdf

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM – MANIFESTY

Walter Ruttmann (malíř a filmař)
Malba médiem času (1919)

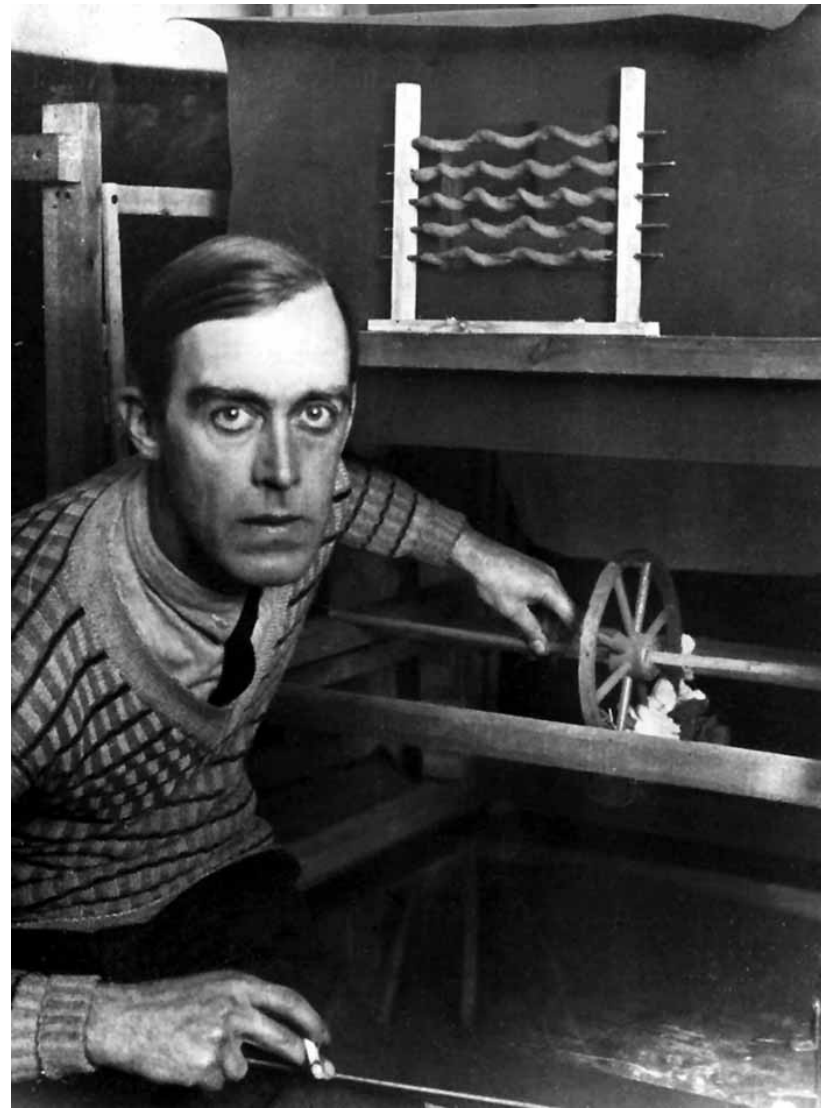
První dochovaný manifest abstraktního filmu.

Abstraktní film = nový umělecký druh vyjadřující
‘ducha doby’ (zrychlené tempo, informační
zahlcení).

Abstraktní film = nové umění pro oko, které se
odehrává v čase (malba médiem času).

Abstraktní film = časorytmus optického dění.

*„Objektem našeho pozorování se teď teď stává
časový vývoj a fyzioanomie křivky, chápané v její
neustálém vznikaní, nikoliv už nehybné sousedství
jednotlivých bodů.“* (WR, s. 36)

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM – MANIFESTY

Hans Richter (výtvarník a filmař)

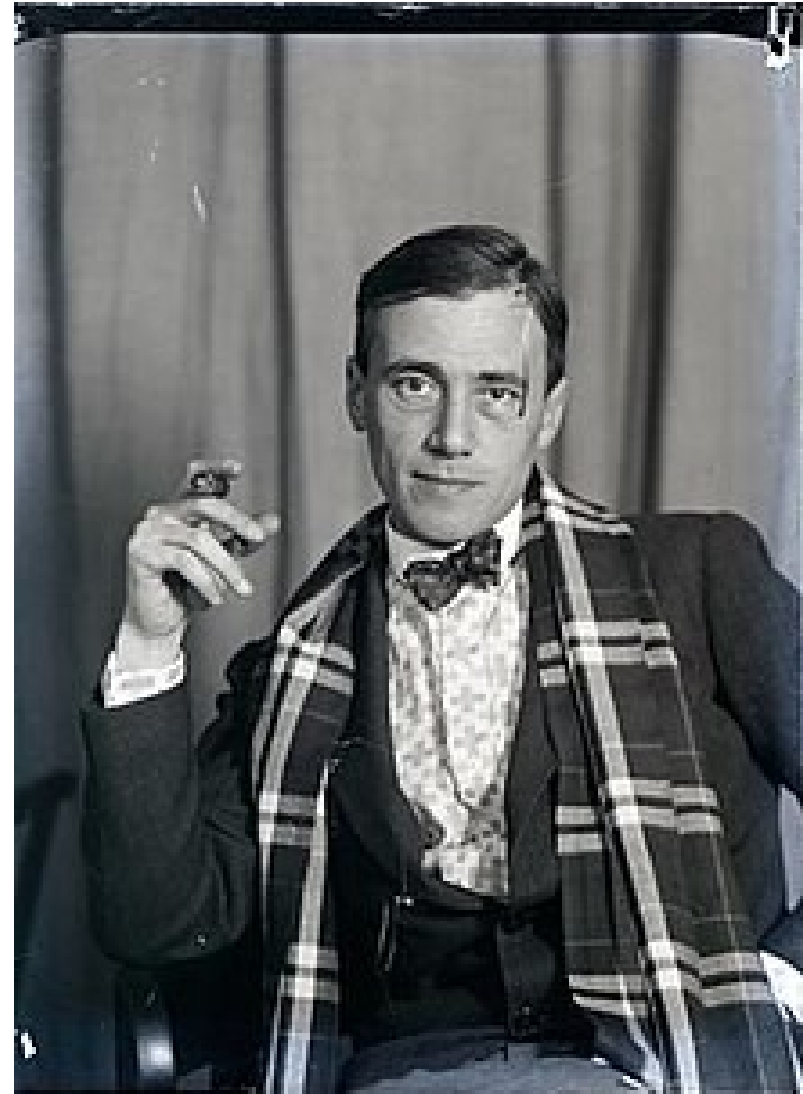
Špatně trénovaná duše (1924)

Abstraktní film = čistá forma tematizující základní principy vnímání (inspirace V. Eggelingem).

Film = „*optický rytmus zobrazený prostředky fotografické techniky.*“ (HR, s. 39)

Film = výraz „živoucí síly“.

Kompoziční principy čistého filmu: Extrémní protiklad; Nejvnitřnější spřízněnost; Syntéza a společná funkce obou.

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM – Absolutní film

- **Walter Ruttmann**: absolutní film

Lichtspiel *Opus I* (1921) [X](#)

Lichtspiel *Opus II* (1921) [X](#)

- **Hans Richter**: film-grafická esej

Rhythm 21 (1921) [X](#)

Filmstudie (1926) [X](#)

Vormittagsspuk / Ghost Before Breakfast (1927)

[X](#)

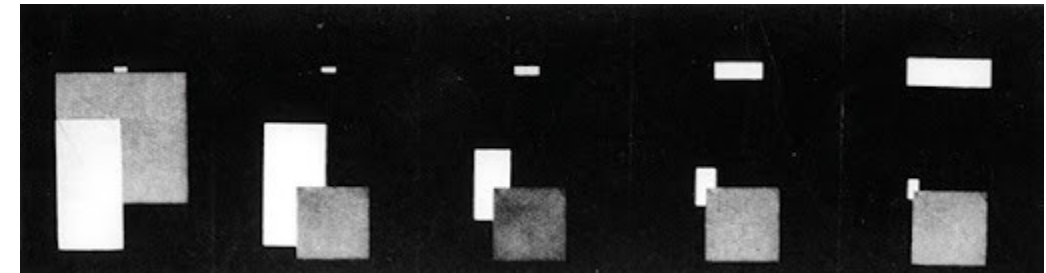
- **Viking Eggeling**: film-grafická esej

Symphonie Diagonale (1921) [X](#)

W. Ruttmann: *Opus I*

H. Richter: *Rhythm 21*

V. Eggeling: *Symphonie Diagonale*

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM

- [Man Ray](#): film-fotografické experimenty
Retour à la Raison (1924) [X](#)
Emak Bakia (1926) [X](#)
- [René Clair](#) a [Francis Picabia](#): film-anarchistická a ikonografická provokace
Entr'acte (1924) [X](#)
- [Fernand Léger](#) ([X](#)) a [Dudley Murphy](#): film-rytmická poezie
Ballet Mécanique (1924) [X](#)
- [Marcel Duchamp](#) (+ [Man Ray](#) a [Marc Allégret](#)): film-optický klam (?)
[Anemic Cinema](#), 1926

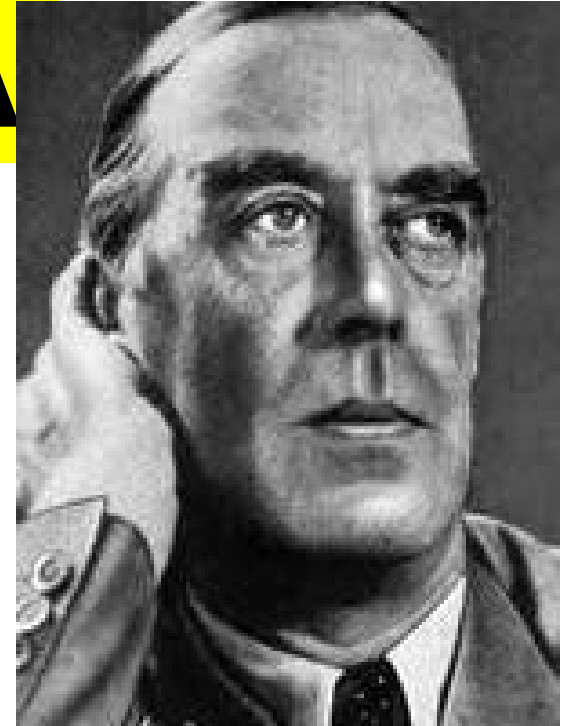

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM – MANIFESTY – Q&A

Walter Ruttmann (malíř a filmař)

Malba médiem času (1919)

- (1) Jak WR ilustruje „ducha doby“?
- (2) Jak WR definuje abstraktní (absolutní film)?
- (3) Jak WR popisuje vztah abstraktního filmu k výtvarnému umění a hudbě?

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM – MANIFESTY – Q&A

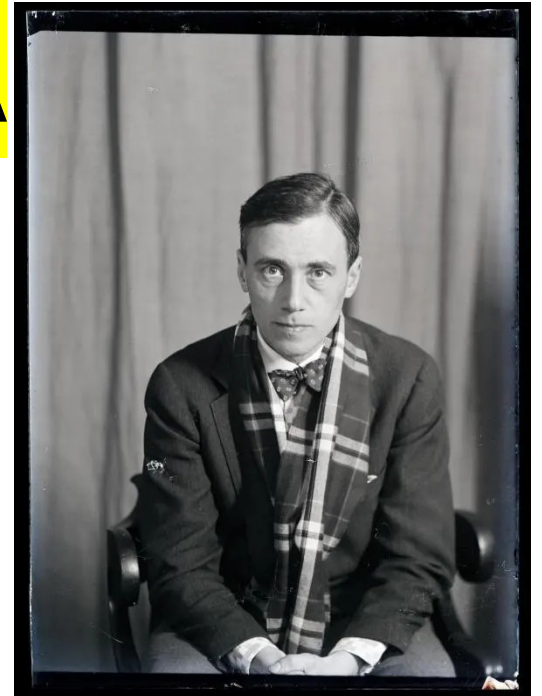
Hans Richter (výtvarník a filmař)

Špatně trénovaná duše (1924)

(1) Čím nebo kým bylo inspirováno pojetí abstraktního filmu u HR?

(2) Jakým způsobem chtěl HR „trénovat duši“?

3) Vyjmenujte a popište tři základní kompoziční principy abstraktního filmu podle HR.

AVANTGARDNÍ EXPERIMENTÁLNÍ FILM – MANIFESTY – Q&A

(1) Jak byste charakterizovali avantgardní film?

(2) Jak byste definovali abstraktní film?

(3) Jaké inspirační zdroje můžeme v avantgardním filmu vysledovat (umělecké směry a hnutí)?

